

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 5. Julija 1936.

ŠTEV. 27

Cene in zaslužek

V zadnjem času je bilo več pokretov delavstva, z namenom, da bi dosegli večjo plačo za svoje delo. Stavkali so gradbeni delavci v Beogradu in deloma tudi v Zagrebu, delavci Tivara, Trepče, poljedelski delavci v enem delu Banata, a poleg teh so stopili v stavko tudi delavci pri manjših podjetjih. Tudi Sobota ni ostala izvzeta in je upati, da se bo mezni spor pri zidarjih v razmeroma prav kratkem času obojestransko zadovoljno uredil.

Vsa večja delavska gibanja v tej smeri so se končala z zadovoljnim rezultatom za delavce. Dosegli so povečanje svojih mezd in to ponekod, n. pr. pri gradbenih delavcih v Beogradu skoro za 30 procentov. Poleg tega pa se jim je skrajšal še delovni čas.

Zanimiv je pojav, da so delavci uspeli v svojih zahtevah po boljših zasluhkih in skrajšanju delovnega časa, kljub temu, da imajo nekateri slabe organizacije ali jih pa sploh nimajo. Obstojala pa je še nevarnost, da podjetniki odpuste stavkujoče delavce in da si ustvarijo nov delavski kader iz množice brezposelnih, ki težko čakajo na kakoršnikoli zaslužek v fabrikah, delavnicah, rudokopih i. t. d.

Da so delavci uspeli si lahko tolmačimo le na ta način, da so bili zasluhki prenizki, delovni pogoji pa preteški, tako da v takih okoliščinah tudi brezposelni ne bi mogli sprejeti dela. Zato so tudi ti pokreti prišli spontano in zajeli tudi tiste delavce, ki nikoli niso vedeli o obstoju kakih organizacij.

Uspeh delavcev pa je zasidran še v enem dejstvu. Delodajalci sami so bili že siti nizkih mezd in medsebojne konkurence v večnem diranju pri ponudbah blaga, kar jih je sililo, da se je pretirano mnogo delalo ob slabem obojestranskem zasluhu. Uvidli so, da s povečanjem delavskih plač, poraste tudi njihova korist, ki se ne more primerjati z prejšnjim stanjem, ko je bila ponudba delavskih sil velika, a mezde pa nizke.

Ta okolnost je bila povod izboljšanja delavskih mezd. V dokaz temu so predvsem podjetja, kjer ni izbruhnil mezni spor med delodajalci in delavci, pa so kljub

temu dobili delavci večje plače za svoje delo. Tako je neko veliko industrijsko podjetje, ki zaposluje nekaj tisoč delavcev, povečalo zaslužek svojim delavcem za 30 odstotkov, a neka druga skupina delodajalcev pa je znižala delovni čas, ne da bi zmanjšala zaslužek. Pa je še več primerov v katerih so se življenjski pogoji za delavce bistveno izboljšali. Čuje se, da prihajajo spontani pokreti od drugih delodajalcev, da se stanje delavcev izboljša, ker se zavedajo, da boljše plačano osebje ne bo le delalo bolj vestno, temveč bo ob boljšem zasluhu večji odjemalec vseh gospodarskih dobrin, kar zopet poveča naročila delodajalcu.

Vse to pa je razveseljav dokaz, da je naše gospodarstvo prestalo že najtežje ure ter da se vrača k urejenim razmeram. Razumljivo je, da je še potrebno velikih naporov, da se postavi vso gospodarstvo na nove zdrave temelje. Če se je pričelo z poboljšanjem delavskega položaja, ki je bil najslabši, ostaja še vedno ogrom-

no polje dela, da se popravi ekonomsko stanje našega kmeta, malega obrtnika in trgovca.

Z dobro žetvijo lahko kmet znatno popravi svoj položaj, a njegovo blagostanje, v kolikor leži v božjih rokah in lastnem delu, v toliko je odvisno tudi od onih, ki skrbijo za nakup in prodajo njegovih pridelkov, kakor od stanja široke mase, ki je vezana na nakup njegovih pridelkov. Prepričani smo, da se bo z izboljšanjem materijelnih prilik v naših mestih, z izboljšanjem položaja delavca, obrtnika, trgovca i. t. d., popravilo tudi stanje našega kmeta. Ob večji potrošnji naših mest, ob izboljšanju in povečanju trgovine, bo našel kmet največje jamstvo za svoje blagostanje. V tem je tudi problem boljših cen poljedelskih produktov. Nobena umetna sredstva, ki jih nekateri predlagajo, ne morejo popraviti stanje našega kmeta. Le gospodarsko zdravo mesto in mestni kupovalec lahko ustvari zdrave prilike v naših obubožanih vaseh.

rodnih poslancev bo v septembru odpotovalo v Nemčijo in obiskalo nemška gospodarska središča.

Gospodarska posvetovanja Male antante v Pragi so končana. Gospodarski strokovnjaki, ki so bili navzoči pri konferenci, priporočajo svojim vladam, naj se čimprej ustanovi posebna trgovinska centrala, ki bo imela nalogo delati za poglobitev medsebojnih gospodarskih stikov in za razširjenje obsega medsebojne izmenjave blaga.

Resnici na ljubo.

Novine od 28. 6. 1936 so objavile članek z naslovom „Tak naj se ne dela“. V članku obravnavajo blagoslovitev zastave prostovoljne gas. čete Tešanovci in požar pri gospodu župniku Berdenu v Martjancih na način, kakor da bi bilo gasilstvo krivo požara in izostale blagoslovitve prapora po rim kat. župniku.

Predvsem ugotavljamo, da niso Novine prinesle čisto resnico dogodka in da so napisale le to, kar gasilstvu škoduje, to pa morda ne iz mržnje do gasilstva, ampak do gotovih oseb. Le redki so slučajji, da naše gasilske čete dobijo podarjene prapore in če ga že dobe, tedaj je pač vredno, da se prapora slovesno blagoslovijo in takega četi podari.

Po členu 113 gasilskih predpisov so obvezni izvršiti blagoslovitev prapora na prostem vsi svečeniki onih veroizpoved, katerim gasilci dotične čete pripadajo. V Tešanovcih je okoli 75% gasilcev in naroda evangeliške veroizpovedi in le približno 25% rim. kat. Za blagoslovitev zastave sta torej prihajala v poštev oba svečenika.

Čeravno je bila blagoslovitev določena za 21. junij 1936. smo podrobni program izdelali že 24. aprila 1936. Dne 27. aprila smo pisмено zaprosili oba župnika za blagoslovitev zastave.

Evang duhovnik g. Kuhar nas je dne 30. maja 1936 pisмено obvestil, da bo blagoslovitev izvršil, dočim rim. kat. župnik g. Berden ni do tedaj odgovoril. Dne 7. 6. smo obema duhovnikoma dostavili jasen razpored blagoslovitve s ponovno prošnjo, da blagoslovita zastavo blagosloviti. Nato nas je dne 13. 6. obvestil tudi rim. kat. župnik g. Berden, da bo blagoslovitev izvršil le tedaj, če dobi od škofjskega ordinarjata dovoljenje.

Dne 18. 6. se je župnik g. Berden osebno zglasil v župni pisarni z pismenim, da mu škofjski ordinarjet blagoslovitev dovoljuje samo v tem slučaju, ako blagoslovitev izvrši v kapelici.

POLITIKA

Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija in kraljeviča Tomislav in Andrej so odšli na letovanje v Milocer na Jadranu.

Akcijnski odbor Jugoslovenske nacionalne stranke je razpravljajal o predlogih za spremembo strankinih pravil, o katerih bo sklepal kongres stranke. S spremembo bo dala velika samostojnost banovinskim odborom.

„Hrv. seljačka stranka ima v svojem programu sodelovanje vseh stanov, predvsem pa hoče spraviti v soglasje interese kmeta in delavca. Ona hoče povišati življenjski standart ne samo kmeta nego tudi delavca.“ Iz delavskega programa v politiki dr. Mačka.

Med skupinami združene opozicije je prišlo, po pisanju nekoga beogradskega dnevnika, do precejšnje napetosti. Srbski opozicionalci trdovratno molče na vse predloge, kar je izzvalo v vrstah zagrebške opozicije nervoznost in celo zaskrbljenost. Gre se namreč za zakon o ureditvi države, kakoršnega je predlagal Maček Davidoviču, ki pa neprestano odlaša z odgovorom.

V Zagrebu bo konferenca na kateri bodo razpravljali o razširjenju pokojninskega zavarovanja zasebnih

nameščencev na vso državo. Konferenci bodo prisostvovali tudi zastopniki ministra za socialno politiko.

„Dosedanji centralizem je spravil našo politično življenje v zagato, iz katere ga more izvesti s polnim zaupanjem v politično zrelost našega naroda, samo uveljavljenje zakona o banovinski samoupravi. Ta zakon je treba brez odlaganja predložiti narodnemu predstavništvu v razpravo in odobritev.“ Izjava senatorja Popoviča.

V Sloveniji se bo ustanovila podružnica znane hrvatske kulturne politične organizacije „Napredak“, ki stoji pod posebno zaščito sarajevskega škofa dr. Šarića.

Bivši prometni minister Vujčić je na nekem shodu povdaril, da so spori in prepiri med brati povzročili sedanjo obupno gospodarsko stanje. Jugoslavija bo močna in bo uživala ugled v mednarodni politiki samo kot nacionalna država.

Kmetijski minister je izdelal načrt uredbe o ustanavljanju, organiziranju, področju, pravicah in dolžnostih kmetijskih zbornic. Načrt uredbe je dodelan in so ga že poslali zainteresiranim organizacijam v presojo. Večja skupina predstavnikov našega gospodarstva in nekaj na-

Poznavajoč mentaliteto vernikov obeh veroizpovedi, je bil g. župnik radi tozadevnega odloka škofijskega ordinarjata v resnici vznemirljen in je želel pri škofjskem ordinarjatu v Mariboru tozadevno osebno intervenirati. Starešina župe g. Benko je g. Berdena, v svrhu osebne intervencije, odpeljal s svojim avtom v Maribor. S svojo intervencijo je g. Berden dobil dovoljenje da blagoslovi zastavo na prostem, ni pa mogel doseči, da bi odslužil sv. mašo na prostem, čeravno so bila dela za postavitve rim. kat. kapelice v polnem teku.

G. župnik se je moral odloku višje oblasti pokoravati, je pa obljubil, da bo po sv. maši, ki jo bo odslužil v kapelici v Tešanovcih, prišel na slavnostni prostor in blagoslovil prapor. Veliko število gasilcev in četa vojaštva se je formiralo na zbirališču v Tešanovcih. Formacija je bila gotova ob 9 1/2 uri, nakar so odkorakali na slavnostni prostor, kamor so dospeli ob 9 3/4 uri. Udeležba gasilcev pri sv. maši v rim. kat. kapelici v vasi Tešanovci ni bila na programu in zato ne, ker se je z gotovostjo računalo, da se bo sv. maša izvršila na slavnostnem prostoru v zato pripravljene kapelici, kar bi odgovarjalo duhu časa in želji vseh udeležencev. Ne oziraje se nato, bo sleherni, ki pozna prostor okoli rim. kat. kapelice v Tešanovcih, lahko priznal, da bi udeležba pri sv. maši tolikega števila gasilcev, vojaštva in naroda popolnoma zaprla banovinsko cesto, ki pelje skozi Tešanovci. Sploh pa okoli kapelice ni zadostnega prostora za tako prireditve. Od starešine čete Tešanovci so bili opozorjeni člani gasilcev rim. kat. veroizpovedi, da se naj udeležijo sv. maše v kapelici. Opozorilo je ostalo brez uspeha.

Po določenem programu je odslužil na slavnostnem prostoru evang. župnik službo božjo. Po končani službi božji bi se moralo začeti z blagoslovitvijo zastave, najprej po kat. župniku. Toda g. Berdena ni bilo. Po 1/4 urnem čakanju se je določilo, naj se g. Berdena v Tešanovcih z avtomobilom poišče in javi, da je za blagoslovitev zastave vse pripravljeno ter naj se ga pripelje z avtom na slavnostni prostor. Toda g. župnik je deputaciji blagoslovitev prapora odklonil in tako se je deputacija pripeljala sama nazaj, nakar se je blagoslovitev prapora izvršila samo po evang. župniku.

To je gola resnica. Mislimo, da smo bili rim. kat. veroizpovedi dovolj naklonjeni, kajti kljub procentualni velikih razlikah vernikov smo določili rim. kat. obrede povsod na prvem mestu, čeravno se smatramo za enakopravne. Čudno namigovanje na požar v Martjancih je riskantno, kajti nikdo ne ve kdo je požar zaneetil. Domneve naj bi si pa vsak držal zase, ker je nevarnost, da pride navskriž z zakoni. Pisanje Novin, da so gasilci prišli od veselice korajžni na požarišče, je laž. Vse gasilske čete, ki so na požarišču delovale, so prispele iz doma in takoj tudi obe smotarki iz M. Sobotice. Ako Novine žele, naj lahko serviramo dokaze. Govori se pa, da je bil nekdo precej korajžen, ki je prispeh domov iz nekega kraja doljnelandskega sreza. Da se ni mogel požar takoj omiliti, je iskati vzroka v tem, da ni bilo na razpolago dovolj vode. Predržno pisanje Novin o delovanju gasilcev na požarišču v Martjancih naj bo zahvala za nesebično delo požarnikov. Tudi to je značajnost naše

viteljstvom nad otvoritvijo. H koncu je proglasil stadion za odprt, kar je navzoča publika sprejela z velikim navdušenjem. Sledil je nato še krasen govor g. sreskega načelnika G. Lipovška, ki je zastopal ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Stojadinovića, notranjega ministra dr. Korošca in bana Dravske banovine dr. Natlačena. Mnogo pozornosti so zbudile tudi besede zastopnika ministra vojske in mornarice g. majora J. Stobodnika ter zastopnika Jugoslovenskega nogometnega saveza, Ljubljanskega nogometnega podsaveza, in sportnega kluba „Ljubljana“, g. ing. Debelak Milutina. H koncu so še spregovorili zastopnik Jugoslovenskega lahkoatletskega saveza g. Vladimir Venutti, zastopnik Akademskega sportnega kluba „Primožje“, g. Savo Santic, zastopnik S. K. Drave iz Ptujja ter zastopnik sportne mladine S. K. Mure g. Nemeč Janez. Vsi govori so bili prenašani po zvočniku. Takoj po otvoritvi so pričela lahkoatletska tekmovanja, o čigar poteku prinašamo poročila prihodnjic. Po prireditvah se je razvila na novem sportnem prostoru, animirana zabava, ki je obli zvočnih vojaške godbe trajala pozno v noč.

Res so preveliki ocvirki

Nemogoča je vsaka resna debata z „Novinam“, kajti v zadnji številki z dne 28. 6. 1936 spet servirajo svojim maloštevilnim ovcicam svojevrstne neslanosti. Mi se sploh čudimo, da je v dvajsetem stoletju še mogoče najti časopis, ki si upa ljudstvu lagati naravnost v obraz in vsak čas potvarjati resnico. Najprej vprašamo Novine, kje in kdo so bili vojniki, ki vprašujejo o delovanju našega soboškega poslanca? Mi vemo le toliko, da brez drugih dobrot, ki jih je bilo ljudstvo deležno potom narodnega poslanca g. Benka, je dobilo še marsikatero velike podpore tudi iz njegovega lastnega žepa, čigar zneski so mnogo višji kot vse zaupne podpore od vseh gospodov okoli Novin, ki so eventuelno skozi njihovo intervencijo bile dodeljene kmetom in delavcem! Vse podpore, ki so izhajale bodisi na intervencijo našega soboškega poslanca, bodisi iz njegovega lastnega žepa, so bile izročene ljudem brez vsakih pogojev, odnosno so bile darovane in ni bilo potrebno, da bi dotični bili podpora prejel, moral isto odslužiti. Popolnoma drugačnega mišljenja so pa gospodje okoli Novin. Oni smatrajo razdelitev koruze med siromašno ljudstvo za brezplavno, odnosno kot darovanje morajo prejemniki koruze to koruzo odslužiti! Da je tem tako, je dokaz v zadnjih Novinah z dne 28. VI. kjer pišejo na tretji strani pod naslovom: Pomembno plačljencem o deljendavskem srezu, da dobijo poplavljenih brezplačno koruzo, tako kaže M. V. istega dne pa že objavljajo iste Novine, da bi treba podarjeto koruzo odslužiti z občinskim delom. Ali je potrebno komu kar tako odslužiti pri vsem tem, ki se deluje da No-

vine za to podeljeno koruzo, ki jo bodo morali ljudje odslužiti, povzdigujejo nekatere osebe do nebes, češ kako veliko dobroto so ti gospodje napravili ljudem. Ironija!

Sicer pa naj javnost ve, da so istih dobrot v doljnelandskem srezu deležni tudi prebivalci v našem soboškem srezu. Kot vztrajni delavci nismo te podpore, katera se mora z delom odslužiti, obešali na veliki zvon, kot to prakticirajo nekatere osebe iz doljnelandskega sreza, ki ljudstvu ob vsaki priliki mečejo pesek v oči z željo, da bi ljudstvu prekrili resnico in v bojazni, da bi jih spoznalo ozrom na njihovo patentirano hinavščino.

Končno pa na podlagi samohvale gospodov okoli Novin in z ozirom na njeno izzivanje javno vprašamo: Naj izvoli vsak sodelavec Novin javno objaviti v Novinah, koliko je iz svojega žepa podaril siromašnim ljudem! (Te vrstice objavljamo v našem glasilu proti volji našega soboškega poslanca, ki nima lastnosti, kot gospodje okoli Novin, da bi se laskal z tujim perjem in tudi za onimi podporami, katere je treba odslužiti z občinskim delom.) Svoječasni Kletkovi volitec.

Pošljite svoje otroke na morje!

Sreski odbor Rdečega križa v Murški Soboti bo priredil s Kolom jugoslovenskih sester v Celju letovanje v Celjskem domu v Baskarcu od 24. julija 1936 do 14. avg. 1936. Oskrbnina za 21 dni znaša 600 Din. V oskrbnino je všteto: prenočišče, prehrana, vožnja po železnici z direktnimi vagoni, prevoz prtljage, kopanje, kopalniške takse, prijavnina, event. lahka bolniška oskrba, zdravnik in izlet z ladjo.

Nadzorstvo yrše pedagoško izobražene moči, zdravniki in društveni odbor. Otroci se kopajo v kopalnišču pod vestnim nadzorstvom. V spremstvu istega delajo tudi vse izlete in se zabavajo pri igrah. Da so delavci uspešni, ob slabem vremenu so na razpolago sobne igre, povestne knjige, rusko keglijšče, pripovedovanje povesti, radio, gramofon i dr.

Prehrana je prvovrstna! Vsak otrok dobi prehrano po petkrat na dan. Za zajutjek kruh s kruhom, za južino kruh z marmelado, surovim maslom, medom ali sirom, popoldne juho, trikrat tedensko pečeno, ozir. telečje meso s prikuhami in kompetom, štirikrat tedensko brezmesno z močnato jedjo in kompetom. Popoldan južina kakor dopoldan, z večer mlačna ali taka druga lahka mesna večerja.

Obiski starem ali sorodnikom so dovoljeni. Dom nudi obiskovalcem prebrano in stanovanje, seveda proti odškodnini. Prijave sprejema sreski odbor društva Rdečega križa do 6. m. Revnina starem daje Rdeči križ podporo. Odbor

Sportni praznik Prekmurja.

Največji praznik našega sporta, ki je kronal dolgoletni nesebični trud sportnikov S. K. Mure, z impozantno sportno napravo, je za nam. „Aleksandrovičev stadion“ je otvorje in izročeni svojim plemenitim namenom. Slavnosti so se pričele že v soboto zvečer. Velika množica meščanov se je zbrala pri večernem vlakcu, da pozdravi goste in sportnike iz Ljubljane in iz drugih krajev. Kmalu za tem se je po mestnih ulicah razvila ob zvočnih godbe bakijača, pri kateri so poleg številnih sportnikov in drugega občinstva, sodelovali tudi člani četa vojakov.

Na Vidovdan pa je bilo pravo praznično razpoloženje. Od vsapovsod so prihajali gostje in naše ulice so nudili pravo veselje in vrenje. V dopoldanskem urah je bil na Glavnem trgu promenišani koncert vojaške godbe iz Varnostne. Istocasno pa so se redili v igrah po čestitih in pripravljali vse potrebno za tradicionalni vidovdanski športni tek skozi mesto. Točnov ob napovedani uri so bili tekmovalci na startu. Prijavljeni sta bili stari ASK. Primožje iz Ljubljane ter stari domači klub Zrnigala. Z 2 precejšnjim zmagom istega Primožja, ki je 100 m dolgo progo pretekla v 2 minutah 4/5.

V popoldanskih urah pa se je vila impozantna povorka sportnikov, z godbo na čelu, skozi mestne ulice na novi stadion, kjer je bila zbrana že velika množica ljudstva. Kmalu za tem je prispeh s svojim spremstvom zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. g. podpolkovnik Milorad Stepanović, kateremu je izkazala čast postrojena četa vojakov ob vhodu. Burno pozdravljen od publike je zavzel kraljevi odposlanec svoje mesto v častni loži. Mikrofon je napovedal pričetek slavnostnega zborovanja. Prvi je spregovoril Zapan g. Hartner, ki je pozdravil visokega odposlanca v imenu soboškega prebivalstva. Državna himna je zaključila njegove domoljubne besede. Sledil je globoko občuten govor g. poslanca Benka, njemu je sledil predsednik SK. Mure g. ravnatelj Lipič, ki je med drugimi prečital tudi številne pozdravne brzojavke, ki jim je klub sprejel k pomembni svečanosti. Nato je prečital tudi udanostno brzojavko, ki se je odposlala kabinetni pisarni ter vsem visokim pokroviteljem proslave. Ob splošni pozornosti se je nato odignil odposlanec Nj. Vel. kralja, ki je v lepih besedah čestil klubu k dosedanji delitvi in kobilovahju, ki ga v prihodnosti visoki pokrovitve našega gospodarstva in nekaj našega

† Častni kanonik Szelepecz Janoš

Dr. Sušnik je zapisal: „Poleg cerkve, ki jo je sezidal, da mu je za ponos, stoluje kanonik Szelepecz. Mogočen in impozanten mož, rojen Sobočan, ima nekaj genialnega na sebi, kakor meteor, ki pa je švignil ob našem dnevu... Trpka je usoda zvezd, ki jih prevpije z neusmiljenim žarom svetlo solnce.“

Besede so bile zapisane za življenje, zato nam je danes trpko v dušah, ker nas je tako nenadoma zapustil, kakor bi hotel slediti svoji materi, katero je šele pred kratkim pokopal... V ponedeljek zvečer se je še sprehajal pod svojimi košatimi kostanji pred cerkvo, a že nekaj ur za tem je izdihnil. Nihče ni vedel, nihče ni slutil njegovega slovesa od življenja, le ko so ga zjutraj hoteli prebuditi, so ga našli mrtvega v postelji. Podlegel je kapi. Vest o smrti našega dužnega pastirja, se je bliskovito raznesla po Soboti in ni bilo človeka, ki ga novice ne bi pretresla. Spoštovanje in prikljubnost, ki jo je užival pokojnik, je bila velika.

Dne 14. junija 1872 je v Murški Soboti zagledal luč sveta. Srednje šole je dovršil v Köszegu in Szombathelyu, kjer je tudi končal bogoslovje. Za duhovnika je bil posvečen 13. julija 1896. Še istega leta je nastopil službo dvornega kaplana pri grofu Szaparyju, kjer je ostal 1 leto. Od leta 1897. do 1906. je bil kaplan in katehet v Murški Soboti. Na istem mestu je bil imenovan za župnika, leta 1913 za dekana, a leta 1918 za škof. vikarja. Leta 1922. mu je bil podeljen naslov častnega kanonika, a lavantinski vladiki ga je imenoval za škof. duhovnega svetovalca.

Nasa častljiva farna cerkev je plod njegovega dela. Z njo si je postavil največji spomenik svojemu bogatemu in nesebičnemu življenju.

Naj v miru počiva nepozabni pokojnik!

Za naš izvoz.

V preteklem tednu so bila trgovinska pogajanja med našimi in nemškimi delegati v Berlinu radi uvoza živih in zaklanih svinj v Nemčijo. V naši delegaciji so bili od ministrstva za trgovino in industrijo g. dr. Petrovič, šef Ureda za izvoz, ter tamkajšnji zastopnik naše države g. Kečić. Navzoč je bil tudi zastopnik glavnega Saveza Srbskih zemljoradniških zadrug, zast. Udruženja izvoznikov Kraljevine Jugoslavije in naš poslanec g. Benko v imenu Saveza mesne industrije in eksportnih klavnic. Po tri dnevni pogajanjih je bil dosežen sporazum, da se bo v mesecih jul. in avgustu izvozilo v Nemčijo iz naše države 4000 kom. goved. Od tega bo približno 60 odstotkov volov, 20 odst. telic in 20 odst. bikov. Za žive svinje pa se ni mogla prevzeti odgovornost, ker je od nas transport v Nemčijo predaleč, kar bi bilo preveč tvegano. Med dolgo

lahko imelo za posledice, da bi Nemčija zabranila vsak nadaljni uvoz, ker so nemški veterinarski predpisi izredno strogi. Upati pa je, da bo z prvim septembrom dovolila Nemčija uvoziti 50-60.000 kom. zaklanih svinj, za kar pa bodo v avgustu nova pogajanja. Če se doseže ta izvoz, bo gotovo odpadel precejšen delež kontingenta tudi na naše kraje, kar bo brezdvomno v pomoč našemu kmetu.

Dan Rdečega križa.

Sreski odbor Rdečega križa v Murški Soboti je dne 27. junija 1936 priredil „Dan Rdečega križa“ z nabitralno akcijo za pošiljatev siromašnih in zdravilnega solca potrebnih otrok na naše Jadransko morje.

Nabirale so: gospa Lipovšek Tinka, soproga sreskega načelnika, gospodična Dittrich Marika, gospodična Koželj Erna, gospodična Novak Tatjana, gospodična Požar Zdenka s stedečim uspehom:

I. g. Lipovšek Tinka in g. Dittrich Marika Din 732.-, II. g. Dittrich Marika in Koželj Erna Din 185.-, III. g. Novak Tatjana in g. Požar Zdenka Din 299.-, skupaj: Din 1216.-

Sreski odbor Rdečega križa se tempotom vsem darovalcem najiskrenejše zahvaljuje, nabiralkam pa izreče za njihovo požrtvovalno in nesebično delo javno zahvalo.

Slomškove svečanosti v Mariboru.

Mnogo tisoč ljudi iz vseh slovenskih pokrajin, se je prefeklo nedeljo in ponedeljek zbralo v Mariboru, da manifestira za beatifikacijo slovenskega škofa Antona Martina Slomška. Navzoči so bili nadškof dr. Jeglič ljubljanski, škof dr. Rozman in skopski škof dr. Gnidovec. V nedeljo popoldne je prispel notranji minister dr. Korošec z min. Krekom in banom dr. Natlačenom. Vlado sta zastopala ministra Jankovič in Djordjevič. V nedeljo je bila pontifikalna maša, ki jo jebral mariborski škof dr. Tomažič. Po maši so bila v različnih dvorinah strokovna in stanovska zborovanja. Ponoči ob 23 je bila nočna procesija množ in fantov na Slomškov grob. Ob prisotnosti preko 20.000 ljudi je bila v ponedeljek slavnostna maša na Glavnem trgu. Po maši je bila zopet procesija k Slomškovem grobu. Po procesiji je pred stolnico minister dr. Korošec izročil mariborskemu škofu spomenice za 400.000 podpisov za beatifikacijo Antona Martina Slomška.

Opozorilo kmetovalcem!

Kmetovalce se opozarja, da je letošnji dober izgled za grahorovo letino. V sled deževnega vremena je ožeritev grahorja zaostala, zato opozarjamo kmetovalce, da z žetvijo začne nekaj dni počakajo, da tudi grahor popolnoma dozori, ker bo tudi letos imel grahor visoko ceno na tržišču.

Oglašajte v „Murški Krajini“!

DOMAČE VESTI

— Sportni klub Mura v M. Soboti se najlepše zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je slovesna otvoritev stadiona tako sijajno uspela.

— Zaključna slavnost. Kakor vsako leto, je tudi letos zaključila osnovna šola šolsko leto z akademijo v Sokolskem, domu ob navzočnosti številnih roditeljev ter predstavniki oblasti. Na sporedu so bile, poleg uvodnega govora g. šol. upravitelja Gabrijelečiča, deklamacije, zbarske deklamacije, petje in telovadni nastopi. Največje pozornosti je bil deležen mladinski zbor, ki ga vodi g. učitelj Bračko. Po prireditvi pa je bila v prostorih osnovne šole otvorjena razstava risarskih in drugih izdelkov učencev, ki je pokazala visoko stopnjo naše osnovne šole. Obe prireditvi sta bili dokaz, da se tukajšnje učiteljstvo v polni meri zaveda svojega poslanstva.

— Veselica. V nedeljo, dne 5. t. m. bo gasilska veselica v Rakičanu, pri gostilničarju Čačinoviču. Začetek je ob 15. uri. Vstopnina 4 Din.

— Razveseljiv pojav. Ta dni je izšla prva številka „Mladi Prekmurec“, glasilo soboškega sokolskega naraščaja. Prikupna ovojna stran in različni literarni sestavki, bodo gotovo našli mnogo naročnikov. Revija bo izhajala v šolskem letu enkrat mesečno ter se jo naroči pri Sokolskem društvu Murška Soboti. Posamezna številka stane 1.5 Din. Podprite glasilo prekmurske mladine s tem, da stopite v krog stalnih naročnikov Mladega Prekmurca.

— Sprejem v Dom siročadi Rdečega križa v Užicu. Glasom razpisa Glavnega odbora Rdečega križa se sprejema nekaj dečkov brezplačno v Dom siročadi v Užicu. Sprejemajo se sirote v starosti 6 do vključno 10 let. Roditelji morajo biti popolnoma siromašni in za delo docela nesposobni. Deca ostane v zavodu najdalje dotlej, da se izuči kake obrti. Prošnje se najpošlje sreskemu odboru Rdečega križa v Murški Soboti najkasneje do 10. julija. Na kasnejše prošnje se ne bo oziralo.

— Vse občinske urade opozarjamo, da se dobijo tiskovine za volilne in abecedne imenike v trgovini I. HAHN, Murška Soboti.

— Osebne vesti. Na filozofski fakulteti ljubljanske univerze je bil diplomiran g. Jožef Maučec, doma iz Bogojine. Za akademskega slikarja je diplomiral na Umetnostni akademiji v Zagrebu g. Jakob Karel iz Lipovc. Obema gospodoma iskreno čestitamo!

— Akademija in ples. Akademije, ki jo priredi Klub prekmurskih akademikov dne 14. julija t. l. v M. Soboti, pod pokroviteljstvom g. Hartner Ferdinanda, predsednika soboške občine, bo prvovrstna glasbena prireditev z bogatim in izbranim sporedom. Pri akademiji sodelujejo: akademski pevski kvintet iz Ljubljane, znan vijolinist Baiger Kajetan, konservatorist, solist ljubljanske filharmonije Hribar, ki na

stopi s solo točko na gozdni rog. Poleg tega nastopita še člana ljubljanskega konservatorija z baletno točko. Po akademiji je ples. Čisti dobiček prireditve je namenjen za dograditev potujoče ljudske knjižnice, ki jo snuje Klub prekm. akademikov. Z ozirom na izbrani program akademije, ki bo brez dvoma zadovoljila vsakega prijatelja glazbe, in z ozirom na namen prireditve vabimo cenjeno občinstvo, da prireditve polnoštevilno poseti. Predprodaja vstopnic bo v knjigarni Izidor Hahn.

— Gor. Lendava. Skrb za slabotno deco. Društvo Jadranske straže je poslalo na morje v dom J. S. v Bakru šest deklic iz bližnje okolice. S popolno društveno oskrbo so šle sledeče: Ropoša Gizela iz Doličev 77, Jud Marta iz Kuzme 32, Šinko Ana iz Rogaševca 55 in Fartek Greta iz Gor. Slaveče 6, Gumilar Marija iz Vidonc 2 plača polovico oskrbnine. Popolnoma na svoje stroške je odšla Sefran Ljubomira iz Gor. Lendave. Morsko letovanje bo trajalo 3 tedne in plača društvo za posameznike, ki so na njeni popolni oskrbi, okrog 600 Din. Imenovane so tako revne, da niso imele niti najpotrebnejšega oblačila. Da se razbremeni društvena blagajna, so prispevale v ta namen obleko, čevlje in drugo gospe dr. Lukmanova, Kovačeva, Mg. Ph. Jezovšekova in g. Hahn. Za velikodušni dar tempotem iskrena hvala! Društvo tej revni deci ni s tem tri tedenskim bivanjem, dalo le priložnost, da si okrepijo svoje zdravje, ampak jim je dalo priliko, da vidijo krasote naše lepe domovine ter biser Dalmacije — Jadransko morje. Kako velike važnosti je taka vožnja in bivanje na morju, za vaško učečo se mladino, nam ni treba posebej poudariti. Ker je to društvo v veliko korist, baš revnim slojem, zato priporočamo, da pristopite v organizacije v čim večjem številu.

GASILSTVO.

Ropoča. Po dolgih letih so se pri nas v ponedeljek, dne 29. junija 1936, ob sodelovanju gasilskih čet Ropoča, Pertoca, Fikšinci in Gerlinec, zopet vršile okrožne gasilske vaje, za katere je vladalo med prebivalstvom veliko zanimanje. Fočno ob 14. uri je prispel v Ropočo vodja vaj in član župne uprave g. Čeh Franc iz M. Soboti. Po prejetju raporta in krasnega venca, je zapovedal začetek vaj. Tako vojaške vaje, kakor vaje z brizgalnami, ki so se vršile na primernem prostoru in ob navzočnosti velikega števila naroda in bratskih zastopnikov sosednjih čet, so prav dobro uspeli. Pravilno in brzo kretanje naših gasilcev, je ustvarilo sliko, ki si jo bo sleherni gledalec dolga obdržal v prijetnem spominu. Vse gospode poveljnike se lahko prišteva v gasilstvu med najboljše, kajti njih komanda je odgovarjala obstoječim predpisom.

Štirivrstne vaje na fingiranoti požarih, v vezi z reševanjem ljudi iz

gorečih poslopj, so gasilcem nudile priliko videti in pravilno nastopiti v raznih požarnih slučajih. Na licu mesta se je gasilec obrazložil pomen pojedinega nastopa in greške, ki bi morda nastali ob nepravilnem gašenju. Tudi tu so tako poveljniki, kakor gasilci z vso vneto pravilno izvršili vse zadatke in z velikim zanimanjem sledili razlagam. Da so vaje tako lepo uspele, gre predvsem zaslugi g. Obal Evgenu, kot dolgoletnemu gasilskemu strokovnjaku Rogoške kotline in agilnemu poveljniku gasilske čete Ropoča g. Mariču.

Po končanih vajah, ki so trajale precej dolgo, se je v gost. g. Berca razvila prijetna prosta zabava.

Moravci. Naša gasilska četa v pripori dne 5. julija 1936 v prostorih gospoda Zrinskega v Moravcih, igro „Divji lovec“. Začetek ob 15. uri. Vstopnina nizka. Po končani igri bo prosta zabava v gostilni g. Titana. Prijatelji gasilstva in iger v ljudno vabljene.

SOKOL

Redna seja uprave Sokolskega društva Murska Sobota bo v sredo dne 8. VII. 1936 ob 20. uri v Sok. Domu. Vse edince opozarjamo, da pošljejo pravočasno vse mesečne izkaze.

Sokolska četa Martjanci, bo dne 12. julija 1936 uprizorila na vitu gost br. Vezirja v Martjancih Golarjevo veseloigro v treh dejanjih „Dve nevesti“. Pred in po predstavi bo v isti gostilni velika vrtna veselica z prvovrstno godbo. Ljubitelji smeja in za bave v ljudno vabljene.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

**Najboljši
Najelegantnejši**

Naznanjam

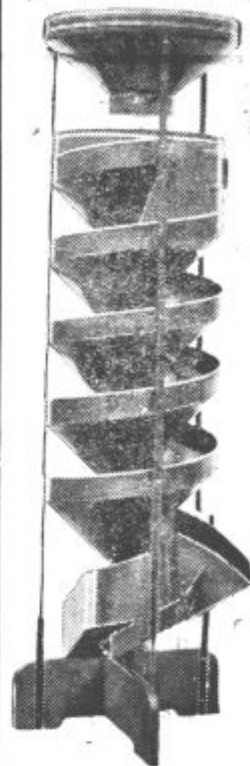
vsem mlinarjem, da imam v zalogi en vagon

prima slovaške mlinske kamne po vsaki veličini. Sprejem tudi riflanje valčkov (hengerrovát-kolás) po najnižji ceni.

EPPINGER S.
parni mlin
Dolnja Lendava.

**Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši**

SPIRALNI TRIJER

za vsaki
komad

garantirano

po najnižji
ceni pri

G. Dittrich
proizvodnja
kovinskih
izdelkov

**MURSKA
SOBOTA.**

ZAPISNIK

o XV. Redni letni skupščini Združbe trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti, ki se je vršila dne 2. maja 1936 v Sokolskem domu v M. Soboti.

Člen 15.

Kandidatu, ki opravi izpit, izda Združba pomočniško izpričevalo. Pomočniško izpričevalo obseza:

1. Kandidatovo rodbinsko in rojstno ime, kraj in leto rojstva.
2. Rodbinsko in rojstno ime imetnika obrta, odnosno tvrdke, pri kateri se je učenec (vajenec) učil.
3. Učni čas in stroko, ki se jo je učil in za katero je opravil izpit.
4. Katero strokovno nadaljevalno šolo ali tečaj je med učnim časom obiskoval.
5. Uspeh opravljenega izpita.
6. Datum izdaje izpričevala, podpis predsednika izpraševalne komisije, pečat in podpis uprave Združbe.

Člen 16.

Če kandidat pri pomočniškem izpitu ne pokaže zadostnega uspeha, se mu pomočniško izpričevalo ne izda, tako kakor drugim učencem (vajencem), ki se temu izpitu niso podvrgli. Opravljeni ali neopravljeni izpit ne more biti zadržek, da vajenec postane pomočnik. Pomanjkanje pomočniškega izpita ni zadržek pri nastopu obrta.

Člen 17.

Za opravljanje pomočniških izpitov plača kandidat na podlagi odobritve bana v smislu § 393 Ob. z. takso v znesku

Din 50.— (pedeset dinarjev).

Pomočniška izpričevala se izdajajo ob stroških Združbe. Združba izplačuje iz svojih sredstev za stroške in izgubo časa članom izpraševalne komisije naslednje nagrade:

predsedniku Din 25.— (dvajsetpet dinarjev)
članom pa po Din 25.— (dvajsetpet dinarjev)

Če Združba nima zadostnih materialnih sredstev, sme pobrati ustrezen del teh stroškov od imetnika obrta, čigar učenec (vajenec) izpit opravlja.

Člen 18.

Uprava Združbe vodi točno evidenco o opravljenih izpiti in o rezultatih doseženih uspehov. Te statistične podatke vroča vsakega pol leta Zbornici za trgovino, obrt in industrijo. Zbornica predloži te summarne statistične podatke s svojimi opazkami vred banu v vednost.

Člen 19.

Poslovanje izpraševalnih komisij nadzira ban. Ta pravila veljajo, ko jih ban odobri.

Zgoraj navedena pravila skupščina soglasno odobri.

Pri 8. točki dnevnega reda prečita predsednik g. Čeh Franc pravilnik o nakupovalcih, kakor ga je izdelala Zveza trgovskih Združenj dravske banovine, ki se glasi:

Pravilnik o nakupovalcih.

Člen 1.

Nakupovalec je oseba, ki za določeno tvrdko, ki jo za določen ali nedoločen čas najame, — kupuje na račun in nevarnost tvrdke. Nakupovalci niso trgovsko pomožno osebje, biti pa morajo bolniško zavarovani.

Člen 2.

Vsakega kupovalca, ki ga tvrdka sprejme mora tvrdka takoj prijaviti Združbi trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti, ki vodi evidenco o nakupovalcih, svojega področja.

Člen 3.

Združba trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti izda na prijavo tvrdke, nakupovalcu legitimacijo, ki obsega: ime in priimek nakupovalca, označbo tvrdke za katero nakupovalec nakupuje, vrsto blaga, ki ga more nakupovalec na račun tvrdke kupiti.

Člen 4.

Legitimacijo potrdi predsednik in tajnik Združbe, ter Sreski načelnik.

Člen 5.

Legitimacija traja 6 mesecev in jo je po preteku tega roka obnoviti s ponovnim vidiranjem od strani Združbe.

Člen 6.

Če tvrdka nakupovalca odpusti, mora nakupovalcu odvzeti legitimacijo in jo istočasno z odjavo izročiti Združbi trgovcev za srez M. Sobota v M. Soboti.

Člen 7.

Tvrdka sprejme nakupovalca na podlagi pismenega dogovora, v katerem je določen način trgovanja in nakupovalec se pisмено obveže, da bo poštno vršil posle le za tvrdko. V primeru prekrška dogovora ga tvrdka odpusti in odvzame legitimacijo.

K temu prečitanemu pravilniku pripomni gosp. nar. posl. Benko, da se število nakupovalcev regulira in to posebno pri sadju, ter se naj zato prepusti na odsek trgovcev z sadjem, ki bo sporazumno z upravo Združbe odločil o izdajanju legitimacij.

Tudi predsednik g. Čeh poroča, da je bil na skupščinah trgovcev v Ljutomeru in Dolnji Lendavi, kjer se je določilo soglasno, da se bo izvajala medsebojna kontrola o izdajanju legitimacij pripadnikom drugih srezov in sicer tako, da bo vsako Združenje, predno bo legitimacijo izdalo, prosilo za informacijo

dotično Združenje iz katerega sreza je prosilec legitimacije.

K besedi se prijavi tudi g. Bagari Jožef, trgovec z jajci in perutnino v M. Soboti, ki omenja, da je v dolnjelendavskem srezu toliko nakupovalcev za jajca in perutnino, ki hodijo večinoma tudi v naš srez, tako, da primanjkuje že blago in se ne da nakupiti ničesar.

K temu pripominja predsednik g. Čeh, da bo število nakupovalcev reguliral odsek trgovcev za dotično stroko in prosi za odobritev pravilnika o nakupovalcih, kateri se soglasno odobri.

Nato preide predsednik na 9. točko dnevnega reda in prečita pravilnik za posamezne odseke, ki ga je izdelala Zbornica za TOI, kateri se glasi:

PRAVILNIK

odseka trgovcev za perutnino in jajca, ali trgovcev z sadjem ali trgovcev z živino pri Združbi trgovcev za srez M. Sobota v Murški Soboti.

Čl. 1. Naziv.

V svrhu pospeševanja strokovnih interesov trgovcev z jajci in perutnino ali trgovcev z sadjem, ali trgovcev z govejo živino se osnuje pod okriljem Združbe trgovcev v Murški Soboti odsek trgovcev z jajci in perutnino, odsek trgovcev z sadjem, odsek trgovcev z živino pri Združbi trgovcev v Murški Soboti.

Čl. 2. Članstvo.

Član odsekov je vsak trgovec z jajci in perutnino, z sadjem, z govejo živino, ki je član Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Čl. 3. Namen.

Namen odseka je:

- a) voditi točen pregled o članih odsekih,
- b) gojiti čut skupnosti, vzajemnosti in solidarnosti,
- c) vpoštevati želje, predloge, nasvete in pritožbe svojih članov;
- č) dajati svojim članom informacije, pojasnila, nasvete, ki se tičejo stroke v okviru odseka;
- d) v svojem delokrogu lajšati delo svoji pristojni Združbi ter sporazumno z upravo istega usmerjati svoje delovanje.

Čl. 4. Prenehanje članstva.

Članstvo pri odseku preneha, ko preneha članstvo pri Združbi.

Čl. 5. Dolžnosti in pravice članov.

Člani so dolžni odsekovemu odboru točno odgovarjati na stavljena vprašanja in mu dajati izčrpna pojasnila.

Vsak član odseka ima pravico glasovati, voliti in biti voljen v odsekov odbor.

(Se bo nadaljevalo.)